

Johan Lindberg
Enheten för ekonomisk välfärdsstatistik
019-17 60 64

Korrigerings av den totalräknade inkomstfördelningsstatistiken (TRIF)

Den nya totalräknade inkomstfördelningsstatistiken publicerades första gången 2015-02-20 och avsåg då statistik för åren 2012 och 2013. Statistiken belyser inkomstfördelning avseende bostadshushåll och är baserad på folkbokföringen. I merparten av den statistik som publiceras är det hushållets disponibla inkomst justerad för hushållets försörjningsbörda som redovisas; i tabellerna benämnt disponibel inkomst per konsumtionsenhet. Det har i den publicerade statistiken uppdagats fel i beräkningen av konsumtionsenheterna. Den övergripande bilden av inkomstfördelningen påverkas inte av felet. Störst påverkan syns vid redovisning efter hushållstyp, där det framför allt är hushållstyperna Ensamstående med kvarboende unga vuxna 20-29 år samt Övriga hushåll utan barn som påverkas mest.

Konsumtionsenheterna är baserade på en ekvivalensskala som fastställs av SCB och bygger bl.a. på budgetberäkningar utförda av Konsumentverket och underlag för bedömning av en baskonsumtion som kan beräknas för olika hushållstyper. Vid ekvivalering av inkomster används ett viktsystem där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning, vilket möjliggör jämförelser av t.ex. disponibel inkomst mellan olika typer av hushåll. Den disponibla inkomsten divideras med den konsumtionsvikt som gäller för hushållet.

Ekvivalensskalan är konstruerad enligt:

Ensamboende	1,00
Sammanboende par	1,51
Ytterligare vuxen	0,60
Första barnet 0-19 år	0,52
Andra och påföljande barn 0-19 år	0,42

Beräkningsexempel: Ett sammanboende par med två barn har en disponibel inkomst på 490 000 kronor. Hushållet har en total konsumtionsvikt på $1,51 + 0,52 + 0,42 = 2,45$. Hushållets disponibla inkomst per konsumtionsenhet blir då $490\,000 \text{ kronor} / 2,45$ konsumtionsenheter = 200 000 kronor per konsumtionsenhet. Det innebär att hushållet har samma ekonomiska standard som en ensamboende person med en disponibel inkomst på 200 000 kronor.

Beskrivning av felet

Felet avser felräkning av konsumtionsvikter för vissa hushåll. För båda de publicerade åren påverkas respektive år ca 900 000 av totalt ca 4 300 000 hushåll, dvs. drygt 20 procent av hushållen.

Felet består av två delar:

- Tilldelning av vikt för sammanboende par till samtliga hushåll med två eller fler vuxna personer, oavsett relation mellan de vuxna i hushållet. Konkret innebär det att alla hushåll med två eller fler vuxna personer, utan att några av personerna har en inbördes samborelation (eller dylikt), initialt tilldelas vikten 1,51; istället för den korrekta vikten 1,60. Innebörden av detta blir att hushållets konsumtionsvikt underskattas med 0,09.
- Konsumtionsvikten för barnhushåll där det finns fler än ett barn har underskattats med 0,01.

Revidering av hushållstyp

I samband korrigeringen av ovanstående fel i statistiken passar vi även på att genomföra en mindre revidering av hushållstyperna Ensamstående med barn 0-19 år, Sammanboende med barn 0-19 år samt Övriga hushåll med barn 0-19 år. Syftet med revideringen är framför allt förbättrad samordning med annan officiell statistik, såsom befolkningsstatistiken.

Revideringen innebär att hushållstyperna Ensamstående med barn 0-19 år samt Sammanboende med barn 0-19 år renodlas till att endast bestå av ensamstående resp. sammanboende med barn 0-19 år, där barnet har en förälder-barn-relation till referenspersonerna i hushållet. En förälder-barn-relation skapas om en person är biologisk förälder, adoptivförälder, vårdnadshavare eller "Annan person" till någon i hushållet. Innebörden av detta blir att vissa hushåll som tidigare klassats som Ensamstående med barn 0-19 år resp. Sammanboende med barn 0-19 år istället klassas som Övriga hushåll med barn 0-19 år. Totalt är det ca 4 600 hushåll som flyttas till hushållstypen Övriga hushåll med barn 0-19 år.

Påverkan på statistiken

Nedan beskrivs översiktligt den samlade effekten av felet vid beräkning av konsumtionsenheter resp. revidering av hushållstyper för ett urval av publicerad statistik. Av tabell 1 framgår att medelvärde och median för samtliga personer minskar med ca 1000 kr, och att medelvärdet minskar för samtliga decilgrupper. Övriga spridningsmått visar att effekten på inkomstspridningen är försumbar.

Tabell 1. Inkomstfördelning 2012 och 2013, tkr i 2013-års prisnivå. Disponibel inkomst per k.e. för personer.

Decilgrupp efter disponibel inkomst per k.e	2012			2013		
	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs
1	83,0	82,6	-0,4	85,4	84,9	-0,5
2	134,4	133,8	-0,6	137,0	136,4	-0,6
3	160,3	159,5	-0,8	163,5	162,7	-0,8
4	184,8	183,9	-0,9	188,3	187,3	-1,0
5	208,1	207,1	-1,0	212,0	211,0	-1,0
6	232,3	231,2	-1,1	236,6	235,5	-1,1
7	259,7	258,5	-1,2	264,7	263,5	-1,2
8	294,3	293,1	-1,2	300,3	299,1	-1,2
9	345,2	344,0	-1,2	352,9	351,7	-1,2
10	599,6	597,9	-1,7	622,4	620,6	-1,8
Andel under 50%	7,8	7,8	0,0	7,8	7,8	0,0
Andel under 60%	13,9	13,9	0,0	13,9	13,8	-0,1
Gini-koefficient	0,290	0,290	0,000	0,293	0,293	0,000
P80/P20	2,14	2,14	0,00	2,14	2,14	0,00
P90/P10	3,22	3,22	0,00	3,23	3,24	0,01
P95/P05	4,86	4,87	0,01	4,90	4,92	0,02
Medelvärde	250,2	249,2	-1,0	256,3	255,3	-1,0
Median	219,9	218,8	-1,1	224,0	222,9	-1,1

Tabellerna 2 och 3 visar hur effekten blir vid redovisning efter hushållstyp. Hushållstyperna Ensamstående utan barn resp. Sammanboende utan barn är inte berörda av varken felräkning av konsumtionsenheter eller revideringen av hushållstyper. I tabell 2, där disponibel inkomst per k.e. redovisas, är således skattningarna för dessa oförändrade. Observera dock att samtliga hushållstyper berörs i tabell 3, där andel med låg ekonomisk standard redovisas. Anledningen till detta är att medianvärdet för samtliga personer påverkas, vilken då resulterar i att skattningarna av andelen under 60 procent av medianen påverkas.

Både i tabell 2 och tabell 3 är det framför allt hushållstyperna Ensamstående med kvarboende unga vuxna resp. Övriga hushåll utan barn som påverkas mest av förändringarna.

Tabell 2. Disponibel inkomst per k.e. för personer efter hushållstyp. Medianvärden i tkr i 2013 års prisnivå.

Hushållstyp	2012			2013		
	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs
Samtliga personer	219,9	218,8	-1,1	224,0	222,9	-1,1
Samtliga personer 20- år	226,2	225,1	-1,1	230,7	229,5	-1,2
Ensamstående utan barn	170,6	170,6	0,0	174,4	174,4	0,0
20-29 år	168,9	168,9	0,0	171,3	171,3	0,0
30-49 år	230,4	230,4	0,0	234,1	234,1	0,0
50-64 år	218,9	218,9	0,0	222,8	222,8	0,0
65-79 år	153,0	153,0	0,0	158,2	158,2	0,0
80- år	141,2	141,2	0,0	145,5	145,5	0,0
Ensamstående kvinnor utan barn	154,1	154,1	0,0	158,4	158,4	0,0
20-29 år	155,4	155,4	0,0	159,4	159,4	0,0
30-49 år	218,3	218,3	0,0	222,9	222,9	0,0
50-64 år	216,3	216,3	0,0	220,3	220,3	0,0
65-79 år	148,7	148,7	0,0	153,5	153,5	0,0
80- år	139,2	139,2	0,0	143,2	143,2	0,0
Ensamstående män utan barn	196,5	196,5	0,0	199,1	199,1	0,0
20-29 år	184,2	184,2	0,0	185,3	185,3	0,0
30-49 år	237,8	237,8	0,0	241,0	241,0	0,0
50-64 år	222,2	222,2	0,0	225,8	225,8	0,0
65-79 år	163,8	163,8	0,0	169,7	169,7	0,0
80- år	152,5	152,5	0,0	157,7	157,7	0,0
Ensamstående med barn 0-19 år	155,9	154,4	-1,5	157,8	156,5	-1,3
1 barn	167,9	166,1	-1,8	170,7	169,0	-1,7
2 barn	147,9	146,7	-1,2	150,0	148,7	-1,3
3+ barn	119,7	118,9	-0,8	120,9	119,9	-1,0
Ensamstående kvinnor med barn 0-19 år	148,2	147,2	-1,0	150,0	149,0	-1,0
1 barn	159,8	158,5	-1,3	162,4	161,2	-1,2
2 barn	142,7	141,6	-1,1	144,7	143,5	-1,2
3+ barn	116,4	115,7	-0,7	117,6	116,9	-0,7
Ensamstående män med barn 0-19 år	182,8	180,7	-2,1	184,9	182,8	-2,1
1 barn	191,4	188,7	-2,7	194,6	191,9	-2,7
2 barn	172,6	170,8	-1,8	173,2	171,6	-1,6
3+ barn	141,0	139,6	-1,4	141,1	139,1	-2,0
Ensamstående med kvarboende unga vuxna 20-29 år	232,3	220,1	-12,2	237,3	224,7	-12,6
Ensamstående kvinnor med kvarboende unga vuxna 20-29 år	227,5	215,4	-12,1	233,5	221,2	-12,3
Ensamstående män med kvarboende unga vuxna 20-29 år	238,5	226,1	-12,4	241,4	229,0	-12,4
Sammanboende utan barn	267,9	267,9	0,0	273,5	273,5	0,0
20-29 år	254,6	254,6	0,0	259,2	259,2	0,0
30-49 år	319,3	319,3	0,0	323,5	323,5	0,0
50-64 år	323,9	323,9	0,0	331,1	331,1	0,0
65-79 år	227,1	227,1	0,0	235,6	235,6	0,0
80- år	175,9	175,9	0,0	181,7	181,7	0,0
Sammanboende med barn 0-19 år	227,4	226,9	-0,5	230,9	230,4	-0,5
1 barn	247,0	247,1	0,1	250,2	250,2	0,0
2 barn	226,3	225,4	-0,9	230,2	229,3	-0,9
3+ barn	187,4	186,8	-0,6	190,2	189,6	-0,6
Sammanboende med kvarboende unga vuxna 20-29 år	298,6	298,6	0,0	303,7	303,7	0,0
Övriga hushåll utan barn	234,4	228,0	-6,4	239,5	233,2	-6,3
Övriga hushåll med barn 0-19 år	196,9	195,4	-1,5	199,7	198,2	-1,5
Samtliga personer 0-19 år	203,4	202,5	-0,9	206,3	205,5	-0,8

Tabell 3. Andel personer efter hushållstyp i hushåll med en låg disponibel inkomst per k.e..

Hushållstyp	inkomst < 60 % av medianvärdet för samtliga					
	2012			2013		
	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs	Ursprunglig	Reviderad	Förändring rev - urs
Samtliga personer	13,9	13,9	0,0	13,9	13,8	-0,1
Samtliga personer 20- år	12,8	12,7	-0,1	12,6	12,6	0,0
Ensamstående utan barn	24,6	24,1	-0,5	23,9	23,4	-0,5
20-29 år	34,1	33,7	-0,4	34,5	34,1	-0,4
30-49 år	18,9	18,6	-0,3	19,2	18,9	-0,3
50-64 år	19,2	18,8	-0,4	19,9	19,5	-0,4
65-79 år	22,2	21,6	-0,6	20,1	19,4	-0,7
80- år	32,8	31,9	-0,9	30,2	29,3	-0,9
Ensamstående kvinnor utan barn	26,3	25,7	-0,6	25,1	24,5	-0,6
20-29 år	36,4	36,0	-0,4	36,2	35,8	-0,4
30-49 år	18,7	18,3	-0,4	18,9	18,6	-0,3
50-64 år	16,4	16,1	-0,3	17,1	16,7	-0,4
65-79 år	23,7	23,0	-0,7	21,4	20,7	-0,7
80- år	36,1	35,0	-1,1	33,5	32,5	-1,0
Ensamstående män utan barn	22,7	22,3	-0,4	22,6	22,2	-0,4
20-29 år	32,3	32,1	-0,2	33,1	32,8	-0,3
30-49 år	19,0	18,8	-0,2	19,4	19,1	-0,3
50-64 år	21,7	21,3	-0,4	22,4	22,0	-0,4
65-79 år	19,7	19,2	-0,5	17,9	17,4	-0,5
80- år	22,4	21,7	-0,7	19,9	19,2	-0,7
Ensamstående med barn 0-19 år	32,9	33,2	0,3	33,7	34,0	0,3
1 barn	26,9	27,2	0,3	27,3	27,6	0,3
2 barn	35,3	35,7	0,4	36,1	36,5	0,4
3+ barn	62,0	62,3	0,3	63,5	63,9	0,4
Ensamstående kvinnor med barn 0-19 år	37,2	37,4	0,2	38,0	38,2	0,2
1 barn	30,5	30,7	0,2	30,9	31,1	0,2
2 barn	39,3	39,6	0,3	40,2	40,5	0,3
3+ barn	65,8	66,1	0,3	67,3	67,5	0,2
Ensamstående män med barn 0-19 år	20,7	21,2	0,5	21,5	22,0	0,5
1 barn	18,0	18,7	0,7	18,4	19,1	0,7
2 barn	22,2	22,7	0,5	23,3	23,8	0,5
3+ barn	42,5	42,9	0,4	45,0	45,5	0,5
Ensamstående med kvarboende unga vuxna 20-29 år	10,7	12,3	1,6	10,6	12,2	1,6
Ensamstående kvinnor med kvarboende unga vuxna 20-29 år	10,7	12,5	1,8	10,6	12,2	1,6
Ensamstående män med kvarboende unga vuxna 20-29 år	10,6	12,2	1,6	10,7	12,2	1,5
Sammanboende utan barn	4,7	4,6	-0,1	4,6	4,5	-0,1
20-29 år	8,9	8,8	-0,1	8,8	8,7	-0,1
30-49 år	5,8	5,7	-0,1	5,7	5,7	0,0
50-64 år	3,5	3,4	-0,1	3,5	3,5	0,0
65-79 år	3,8	3,7	-0,1	3,6	3,5	-0,1
80- år	7,3	6,9	-0,4	6,8	6,5	-0,3
Sammanboende med barn 0-19 år	9,6	9,5	-0,1	9,8	9,7	-0,1
1 barn	7,8	7,7	-0,1	7,9	7,8	-0,1
2 barn	7,7	7,7	0,0	7,8	7,8	0,0
3+ barn	18,7	18,6	-0,1	19,2	19,1	-0,1
Sammanboende med kvarboende unga vuxna 20-29 år	3,5	3,5	0,0	3,5	3,4	-0,1
Övriga hushåll utan barn	11,8	12,8	1,0	11,8	12,8	1,0
Övriga hushåll med barn 0-19 år	19,8	20,0	0,2	19,8	20,0	0,2
Samtliga personer 0-19 år	17,7	17,7	0,0	18,1	18,1	0,0